

Nr 36

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående fördelningen av beskattningsrätten mellan produktionskommun och huvudkontorskommun.

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I:35 av herrar *Torsten Andersson* och *Nils-Eric Gustafsson* samt II:47 av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*, vari hemstälts, att riksdagen måtte

dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan om huvudkontorsandelens storlek vid kommunal beskattning samt om framläggande av därav föranledda förslag till ändring av kommunalskattelagen § 58 i enlighet med motionernas syfte;

dels ock uttala att — i avvaktan på nämnda utredning och den lagändring som därav kan föranledas — huvudkontorsandelen vid LKAB:s kommunala beskattning ej må utgöra mer än 5 procent av sagda aktiebolags i Sverige skattepliktiga belopp; ävensom

2) de likalydande motionerna I:202 av herr *Hedström m. fl.* och II:250 av herr *Svanberg m. fl.*, vari hemstälts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om översyn av gällande bestämmelser rörande den s. k. huvudkontorsandelen vid bolags kommunala beskattning jämte därmed sammanhängande frågor».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II:47 och II:250.

I 57 § 1 mom. kommunalskattelagen stadgas, att skatt för inkomst av rörelse skall utgöras till kommun, där rörelsen utövats från fast driftställe. Vidare finnes vissa stadganden rörande beskattningsorten i de fall, då fast driftställe icke begagnats. I 2 mom. återfinnes bestämmelser angående beskattningen — förutom av rederirörelse — av vissa slag av rörelse, vilka enligt sin natur merendels bör beskattas i flera kommuner, nämligen kommunikationsföretag (järnvägsdrift, kanaldrift, omnibustrafik etc.) samt vatten-, gas- eller elverk. I momentet ges för beskattningen av varje slag av rörelse allmänna riktlinjer, vilka kan sägas innebära att beskattning skall ske i den kommun där huvudkontor funnits samt i kommun, som berörts av verksamheten genom att t. ex. förbrukning av kraft skett eller trafik ägt rum.

Detaljerade bestämmelser angående rörelseinkomstens fördelning i de fall, då beskattning i flera kommuner ifrågakommer, lämnas i 58 §. Beträffande ovannämnda kommunikations- och kraftföretag samt rörande vissa andra rörelser, såsom bankrörelse eller annan penningrörelse och jordstyckningsföretag, stadgas sålunda för varje slag av rörelse huru stor del av inkomsten som skall beskattas i varje kommun. I fråga om flertalet slag av rörelse innebär dessa bestämmelser, att en viss del av rörelseinkomsten, fem eller tio procent, skall beskattas i kommun, där huvudkontor funnits. Resterande del av inkomsten skall fördelas med hänsyn till vissa angivna omständigheter. Rörande vissa slag av rörelse lämnas i anvisningarna till denna paragraf ytterligare — i några fall synnerligen detaljerade — föreskrifter angående inkomstens fördelning. I 58 § stadgas slutligen beträffande rörelse av annat slag än de i paragrafen särskilt angivna att inkomsten skall beskattas till fem procent eller, där omständigheterna därtill föranleder, högre procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, där fast driftställe begagnats, efter ty som kan finnas skäligt med hänsyn till inom varje kommun tillverkade varors värde, handelsomsättnings storlek, antalet där sysselsatta arbetare eller annat förhållande, som kan tjäna till grund för bedömning av den inkomst, som kan anses hava åtnjutits inom kommunen.

I 61 § samma lag stadgas, att såsom *fast driftställe* i rörelse skall anses plats, å vilken för stadigvarande bruk vid rörelsens utövande funnits särskild anläggning eller vidtagits särskild anordning, såsom kontor, fabrik, verkstad, verk, bruk, handelsbod eller annat stadigvarande försäljningsställe. Med fast driftställe likställas gruva eller annan fyndighet, som varit föremål för bearbetning.

En uttömmande redogörelse rörande beskattningsföremålens fördelning mellan kommunerna med en omfattande historik lämnas i kommunalskatteberedningens betänkande med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen m. m. del I (SOU 1942:34 s. 173—239), till vilken utskottet tillåter sig hänvisa. I förevarande sammanhang må allenast nämnas följande. Före år 1928 fanns intet stadgande om huvudkontorsandel. Förslag därom framlades första gången i Eiserman och von Wolckers år 1917 avgivna betänkande. Dittills hade i allmänhet, då särskilt huvudkontor inrättats, den kommun, där affärsledningen sålunda handhades, tillmätts en betydande andel av inkomsten till beskattning. Nämda förslag begränsade emellertid denna andel till högst fem procent såframt inte särskilda omständigheter föranledde tillämpningen av en högre andelsberäkning. I kommunalskattekommitténs betänkande (SOU 1924:53) upptogs emellertid ifrågavarande bestämmelser i huvudsak i den lydelse de erhöll år 1928 och alltjämt äger. I 1927 års kommunalskatteproposition (nr 102) berördes frågan om fördelning av rörelseinkomst mellan flera kommuner inte i vidare mån än att departementschefen tillbakavisade de anmärk-

ningar, som riktats mot kommunalskattekommittén, därför att denna skulle ha föreslagit att kommun, där huvudkontor var beläget, i regel skulle tilldelas fem procent av inkomsten. Enligt departementschefens mening hade kommittén klart utsagt, att där omständigheterna därtill föranledde, huvudkontorskommunen skulle erhålla högre procent än fem, varför det av kommittén angivna procenttalet fem allenast var en minimisiffra, som kunde överskridas. I 1928 års kommunalskatteproposition (nr 213) upptogs i huvudsak samma regler som i 1927 års proposition. Riksdagen godkände propositionens förslag i dessa delar.

I motioner vid 1938 års riksdag föreslogs, att huvudkontorsandelen skulle bestämmas till tre procent, eller, om särskilda omständigheter det föranledde, till högre procent, dock högst fem. Motionerna avslogs på hemställan av samma års bevillningsutskott i dess betänkande nr 7 under motivering att spørsmålet var föremål för närmare överväganden inom kommunalskatteberedningen.

I kommunalskatteberedningens tidigare omnämnda betänkande (SOU 1942:34), vilket emellertid i förevarande hänseende inte lagts till grund för lagstiftning, anfördes viss kritik mot gällande ordning rörande fördelning av inkomst av rörelse (s. 200—233). I anslutning härtill föreslog beredningen vissa ändrade regler rörande fördelningen av rörelseinkomst, syftande huvudsakligen till en begränsning av den s. k. handelsandelen. Rörande huvudkontorsandelen föreslogs emellertid i sak ingen ändring i förhållande till gällande regler. I fråga om huvudkontorsandelen anförde beredningen följande:

När det gäller att fördela inkomst mellan verksamhetsgrenar av olika art, torde enligt huvudregeln den ekonomiska betydelsen av varje gren böra utgöra fördelningsgrund. Så synes regeln också hava tolkats, när det varit fråga om uppdelningen mellan fabrikation och handel, men vid utmätande av huvudkontorets andel har det införda stadgandet angående sådan andel kommit att verka såsom en begränsning. Denna begränsning, som ansluter sig till de av kommunalskattesakkunniga framlagda riktlinjerna, synes i viss mån stå i motsättning till huvudregeln. Huvudkontorsandelen torde nämligen i allmänhet icke vara så stor att den motsvarar den ekonomiska betydelsen av den vid ett huvudkontor bedrivna verksamheten.

Beredningen har även övervägt en ytterligare begränsning av beskattningsrätten för de kommuner, däri tillverkning ej sker, genom ett borttagande av huvudkontorsandelen, såsom i de ovannämnda motionerna vid 1938 års riksdag ifrågasatts. En sådan åtgärd skulle även överensstamma med beredningens allmänna uppfattning i fördelningsfrågan. Det må också erinras, att man i Danmark nyligen funnit anledning upphäva bestämmelsen om särskild andel för huvudkontorskommunen. Då emellertid huvudkontorsandelen genom gällande bestämmelser är tämligen snävt begränsad och därför icke har någon betydelse för fördelningen av inkomstskatteunderlaget mellan kommunerna, har beredningen icke ansett sig hava skäl att framlägga något förslag i denna fråga. Praxis synes även gå i den riktningen att huvudkontorsandelen sällan bestämmas till mer än fem procent.

Rörande *mellankommunala prövningsnämndens praxis* i hithörande hänseenden lämnas i en artikel i Svensk Skattetidning årgång 1948, s. 303, bl. a. följande upplysningar:

Enligt bestämmelserna i 58 § kommunalskattelagen skall i normalfallet 5 procent av den kommunalskattepliktiga inkomsten tillföras den kommun där huvudkontor för rörelse funnits. Om det gäller ett företag, som både tillverkar varor och försäljer dessa genom egen försäljningsorganisation, brukar den återstående delen av kommunalskattepliktiga inkomsten enligt utbildad praxis fördelas med $\frac{2}{3}$ tillverkningsvinst och $\frac{1}{3}$ försäljningsvinst. Tillverkningsvinsten fördelas i förekommande fall i förhållande till tillverkningsvärdena eller efter annan grund som kan befinnas skälig och försäljningsvinsten med ledning av omsättningssiffrorna. Fördelning med ledning av s. k. specialbokslut för olika avdelningskontor godtages som regel icke.

I vissa fall beräknas emellertid huvudkontorsandelen till 10 procent. För företag som uteslutande driva handelsrörelse brukar således huvudkontorsandelen beräknas efter den högre procentsatsen, om huvudkontoret ombesörjer varuinköpen. Förhöjningen motiveras med att någon del av vinsten bör hänföras till den del av huvudkontorets verksamhet som avser varuanskaffningen och som hos tillverkningsbolag motsvaras av tillverkningsvinst. Vidare brukar huvudkontorsandelen beräknas till 10 procent, om huvudkontoret är av särskilt stor betydelse, exempelvis om konstruktions- och forskningsarbeten i större omfattning bedrivs i huvudkontorskommunen eller om huvudkontoret såsom hos våra stora exportindustrier sköter världsomfattande affärer. Slutligen brukar huvudkontorsandelen höjas till 10 procent i sådana fall då huvudkontoret sköter försäljningsarbetet men detta kräver jämförelsevis liten personal. Det har i sådana fall ansetts, att huvudkontorskommunen skulle bli alltför gynnad, om den enligt vanlig schablon tillfördes 5 procent såsom huvudkontorsandel och $\frac{1}{3}$ av återstående inkomst såsom försäljningsvinst. Huvudkontorskommunen tillgodoräknas i stället en mindre försäljningsvinst genom att huvudkontorsandelen höjes till 10 procent; återstående del av den kommunalskattepliktiga inkomsten tillföres tillverkningskommunerna. Sistnämnda förfaringsätt brukar bl. a. tillämpas då tillverkningen avser tämligen likartat gods och försäljningen sker i stora partier. Detta gäller exempelvis gruvföretag; även för bruksindustrier och trävaruföretag räknas ofta icke med full försäljningsvinst enligt huvudregeln utan huvudkontorsandelen höjes i stället till 10 procent.

Jämväl bestämmelser om vad som avses med *fast driftställe* framlades först i Eiserman och von Wolckers förslag och innebar huvudsakligen vad nu är stadgat. Bl. a. upptogs kontor såsom exempel på fast driftställe. Tidigare fanns endast en generell föreskrift, att inkomsten skulle beskattas, där rörelsen eller någon huvudsaklig gren därav på mera självständigt sätt eller i avsevärd omfattning idkats. Kommunalskattekommittén föreslog bestämmelser om fast driftställe med i huvudsak samma innebörd som de nu gällande. Kommittén uttalade (s. 468), att de föreslagna bestämmelserna avsåg att i mera bestämd form ange beskattningsort för rörelse eller yrke men rubbade inte utbildad praxis på området. Kommitténs för-

slag upptogs med vissa smärre ändringar i 1927 och 1928 års kommunal-skattepropositioner samt föranledde intet särskilt uttalande från riksdagens sida.

Frågan om fördelningen av rörelseinkomst mellan kommuner har efter 1938 flera gånger varit föremål för riksdagens uppmärksamhet. Sålunda avvisade riksdagen år 1955 på förslag av bevillningsutskottet motionsyrkanden av innebörd dels att regeln i 58 § kommunalskattelagen, att fem procent av rörelseinkomsten skall hänföras till huvudkontorskommun, skulle utgå och dels att »kontor» enligt 61 § samma lag ej skulle räknas som fast driftställe. Utskottet framhöll i sitt betänkande nr 48/1955 att för beskattning av huvudkontorsandel i en kommun torde erfordras, att i kommunen inrättats ett verkligt huvudkontor som har karaktären av fast driftställe och underströk att gällande bestämmelser på området torde vara grundade på den uppfattningen, att en fördelning av rörelseinkomsten bör ske mellan de olika kommuner, i vilka inkomsten kan anses ha åtnjutits eller intjänats. Därvid hade man icke ansett sig kunna bortse från det förhållandet att, även om ett företag idkat fabriksrörelse eller dylikt, rörelseresultatet dock måste antagas vara beroende jämväl av andra faktorer än enbart tillverkning eller produktion. Man hade sålunda tillerkänt beaktande särskilt åt försäljningsarbete genom den s. k. försäljningsvinstandelen, men jämväl åt inköpsarbete och administration. Huvudkontorsandelen torde sålunda vara avsedd att motsvara den andel av rörelseinkomsten, som kunde antagas ha intjänats genom den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten. Denna innebar stundom endast ren administration, men mestadels torde flertalet för rörelsens verksamhet avgörande beslut ske på huvudkontoret och även viss inköps- eller försäljningsverksamhet vara knuten dit. En eventuell minskning av huvudkontorets andel i rörelseinkomsten borde enligt utskottet inte ske annorledes än i samband med att grunderna för fördelning av rörelseinkomst över huvud taget upptogs till omprövning. Utskottet framhöll dock som sin uppfattning att berättigade anmärkningar knappast kunde riktas mot de resultat som framkommer vid en rätt tillämpning av gällande bestämmelser.

Frågan om huvudkontorsandelen prövades även vid 1956 års riksdag och då av såväl statsutskottet som bevillningsutskottet. Statsutskottet hade i samband med behandlingen av annan fråga också att taga ställning till motionsvis framställt yrkande om slopande av eller skäligen jämkning av LKAB:s huvudkontorsandel vid den kommunala beskattningen.

Statsutskottet avvisade yrkandet i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 155/1956 och framhöll därvid — utan att närmare ingå på skattespor-målet — att enligt vad utskottet inhämtat man torde kunna räkna med att inom ramen för nuvarande skattelagstiftning möjlighet skulle föreligga att bestämma huvudkontorsandelen för det nya LKAB till allenast 5 procent.

Bevillningsutskottet avvisade i sitt av riksdagen godkända betänkande

nr 29/1956 motionsyrkande av innebörd att bestämmelsen om huvudkontorsandel skulle utgå ur 58 § kommunalskattelagen. Utskottet framhöll därvid bl. a. att det med hänsyn till önskvärdheten att undvika onödiga taxeringstvister och att förenkla taxeringsarbetet syntes vara en rationell ordning att begagna sig av en i lagen angiven schablonmässigt bestämd procentsats, vilken skall tillämpas då omständigheterna inte föranleder till att större andel av inkomsten bör hänföras till huvudkontoret. Utskottet fann anledning inte föreligga till antagande, att betydelsen av den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten under senare tid avtagit och erinrade om att, då bestämmelsen om minimiandelen fem procent infördes, från flera håll gjorts gällande att den var för låg och borde bestämmas till tio procent.

I proposition nr 84/1963 med förslag till ändringar i reglerna för fördelning mellan kommuner av det skatteunderlag, som härrör från kraftverksrörelse, hade till kommun, där huvudkontor är beläget, hänförts 10 procent av rörelseinkomsten. Riksdagen bestämde emellertid på förslag av bevillningsutskottet i dess betänkande nr 38/1953 huvudkontorsandelen till allenast 5 procent.

Av innehållet i *förevarande motioner* må här återges följande.

I de likalydande *motionerna I:35 och II:47* framhålles att huvudkontorskommunens, dvs. Stockholms, andel av LKAB:s till kommunalskatt i Sverige beskattningsbara inkomst för närvarande utgör 7,5 procent. Denna siffra är enligt motionärerna för hög. I kommunalskattelagen uppräknas »antalet där sysselsatta arbetare» bland de förhållanden vilka bör tjäna som grund vid bedömande av huvudkontorsandelens storlek. Det framstår även som uppenbart att antalet anställda står i direkt relation till de skyldigheter i fråga om kommunal service som åvilar vederbörande kommuner. Kostnader för undervisning, gator, vatten och avlopp, bostadsförsörjning m. m. följer i stort sett med antalet invånare. Från denna synpunkt framstår det även som motiverat att antalet anställda på olika orter tillmätas stor betydelse vid fördelningen av företagens beskattning mellan produktions- och huvudkontorskommunerna.

Det måste ifrågasättas om ortsfördelningen av antalet anställda — med beaktande av de synpunkter som här anförts — tillmätts vederbörlig uppmärksamhet vid bestämmande av huvudkontorsandelen för LKAB:s beskattning. Det totala antalet i LKAB anställda utgör omkring 7 000 personer, varav cirka 6 500 i Sverige. De inom landet anställda fördelar sig med omkring 6 400 på olika kommuner inom Norrbottens län och 75 i huvudkontorskommunen. En huvudkontorsandel om 7,5 procent svarar som synes ej mot fördelningen av antalet anställda, utan skulle en huvudkontorsandel om endast 1 procent eller någon tiondedel däröver vara den riktiga, detta så mycket mera som kostnaden per capita för en jämförbar kommunal service

i detta fall av klimatiska och andra orsaker är högre i produktionskommunerna än i huvudkontorskommunen.

Enligt motionärerna tilldelas huvudkontorskommunerna för närvarande rätt allmänt en alltför stor andel av rörelseinkomsten. Detta har, menar de, sin naturliga förklaring i den utveckling som skett ej minst i fråga om kommunikationer och på det kontorstekniska området. Skattelagstiftningen bör — menar motionärerna — bringas att bättre motsvara dagens faktiska förhållanden och detta bör ske genom en omprövning av 58 § kommunalskattelagen.

I de likalydande *motionerna I:202 och II:250* framföres liknande synpunkter. Motionärerna upplyser att antalet anställda vid LKAB:s huvudkontor enligt 1962 års uppgifter var 75 av bolagets totalt 15 678 anställda.

Utskottet

Bestämmelser om huvudkontorsandelen vid den kommunala beskattningen infördes första gången i 1928 års kommunalskattelag. Reglerna, som alltjämt gäller, bygger i allt väsentligt på ett förslag av 1921 års kommunalskattekommitté och innebär i huvudsak att fem procent eller, där omständigheterna därtill föranleder, högre procent av rörelseinkomsten beskattas i kommun, där huvudkontor funnits, medan återstoden fördelas till beskattning mellan de kommuner, där fast driftställe begagnats, efter vad som finnes skäligt med hänsyn till inom varje kommun tillverkade varors värde, handelsomsättningens storlek, antalet där sysselsatta arbetare eller annat förhållande, som kan tjäna som grund för bedömning av den inkomst som kan anses hava åtnjutits inom kommunen.

Genom utslag den 16 februari 1961 i mål angående Luossavaara-Kiiruna-vaara Aktiebolags, i det följande benämnt LKAB, taxering till kommunal inkomstskatt år 1959 har kammarrätten förklarat, att av bolagets i Sverige till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomst 7,5 procent bort tagas till beskattning i huvudkontorskommunen Stockholm. I detta utslag har regeringsrätten den 5 juni 1963 inte funnit skäl göra ändring (RÅ 1963 not. Fi 891).

I samtliga förevarande motioner framhåller motionärerna att en huvudkontorsandel om 7,5 procent måste anses alltför hög i fråga om LKAB. Enligt deras mening hänföres ganska allmänt en för stor del av företagets rörelseinkomster till huvudkontorskommunerna och de yrkar därför utredning av frågan om huvudkontorsandelen vid den kommunala beskattningen.

I de likalydande *motionerna I:35 och II:47* yrkas härjämte att riksdagen — i avvaktan på resultatet av en sådan utredning — skall uttala att huvudkontorsandelen vid LKAB:s kommunala beskattning inte får utgöra mer än

5 procent av bolagets i Sverige till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomst.

Utskottet vill med anledning härav framhålla följande.

Under förarbetena till nu gällande regler om fördelning av rörelseinkomst mellan olika kommuner gjordes bl. a. gällande att dittillsvarande praxis tagit alltför ringa hänsyn till de olägenheter som rörelsedrivande företag förorsakat kommun, där viss gren av rörelsen utövats. Särskilt gällde detta i fråga om företag med fabriksverksamhet inom en kommun samt med kontor och affärsledning inom en annan kommun. Kommuner med huvudkontor hade — framhölls det — tilldelats en andel av rörelseinkomsten, som inte stod i rimlig proportion till de jämförelsevis ringa olägenheter och kostnader som dessa kommuner åsamkades.

Fördelningsregeln i 58 § kommunalskattelagen är avsedd att förhindra bl. a. orättvisor av denna art och innebär således att vid fördelningen särskild hänsyn skall tagas till sådana omständigheter som att en viss verksamhet dragit nytta av kommunala anordningar eller att kommunen åsamkats särskilda kostnader för verksamheten. En garanti för att denna s. k. intresseprincip upprätthålles har man velat skapa genom att i fråga om rörelse i allmänhet fastställa en normalgräns för huvudkontorsandelen om fem procent.

Av ordalydelsen i 58 § kommunalskattelagen framgår att lagstiftaren ansett särskild hänsyn böra vid rörelseinkomstens fördelning tagas till den ekonomiska betydelsen för ett företag av den inom en kommun bedrivna verksamheten. Enligt huvudregeln skall nämligen såsom fördelningsgrund principiellt användas den norm som bäst motsvarar vad som »åtnjutits» inom kommunen, d. v. s. den företagsekonomiska vinsten. Bestämmelsen avser visserligen den del av inkomsten som återstår sedan huvudkontorsandelen avräknats. Av den omständigheten, att huvudkontorsandelen, »där omständigheterna därtill föranleda», kan höjas utöver fem procent, torde man emellertid kunna dra slutsatsen, att lagstiftarens mening varit att man också vid huvudkontorsandelens bestämmande skall taga hänsyn till den ekonomiska betydelsen av den vid ett huvudkontor bedrivna verksamheten. I praxis har huvudkontorsandelen ofta beräknats till en högre procentsats än fem.

Motionärerna synes mena att huvudkontoren varken ekonomiskt eller organisatoriskt numera har en betydelse som motiverar att dessa tillerkännes en större procentuell andel av rörelseinkomsten än fem procent och stöder denna uppfattning på att den snabba tekniska utvecklingen inom olika områden möjliggjort en decentralisering till produktions- och tillverkningskommunerna av många uppgifter som tidigare normalt föll inom huvudkontorets verksamhetsfär.

Utskottet delar uppfattningen att beträffande åtskilliga företag den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten under senare tid avtagit i betydelse.

Å andra sidan kan inte bortses ifrån att utvecklingen i vissa fall gått i motsatt riktning.

Hur stor den i lagen angivna procentsatsen för huvudkontorsandelen skall vara är en bedömningsfråga, till vilken utskottet inte är berett ta ställning på det av motionärerna redovisade materialet.

Det ligger i sakens natur att det ofta är svårt att fastställa hur stor del av den totala inkomsten som bör hänföras till den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten. Rätt tillämpad bör dock 58 § kommunalskattelagen kunna i flertalet fall leda till ett rättvisande resultat. Utskottet vill understryka att lagrummet förutsätter att huvudkontorsandelen inte bestämmes med utgångspunkt uteslutande från huvudkontorets ekonomiska betydelse för företaget i dess helhet. En sådan tillämpning av fördelningsregeln torde inte beakta produktions- och tillverkningskommunernas krav på skatteunderlag.

Enligt utskottets mening bör vid huvudkontorsandelens bestämmande — därest intresseprincipen skall upprätthållas i den utsträckning som förutsatts vid fördelningsregelns tillkomst — restriktivitet iakttagas när det gäller att gå utöver den för normalfallen fixerade femprocentsgränsen.

Med hänsyn till det anförda och då den i motionerna aktualiserade frågan torde kunna lösas i rättstillämpningen är utskottet inte berett att medverka till en utredning av den art motionärerna avser.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I:35 av herrar Torsten Andersson och Nils-Eric Gustafsson samt II:47 av herr Larsson i Hedenäset m. fl., ävensom

2) de likalydande motionerna I:202 av herr Hedström m. fl. och II:250 av herr Svanberg m. fl.,

samtliga motioner angående fördelningen av beskattningsrätten mellan produktionskommun och huvudkontorskommun,

icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 april 1964

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Stefanson*, Oscar Carlsson, Elofsson*, Wärnberg, Gösta Jacobsson, Billman* och Ottosson*; samt

från a n d r a kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard, Kärrlander*, Vigelsbo, Andersson i Essvik, Darlin, Enskog, Hammarsten och Broberg.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.